

CYNGOR SIR CEREDIGION

Adroddiad i'r: Cabinet

Dyddiad y cyfarfod: 13/07/2021

Teitl: Pennu Ffioedd Cartrefi Gofal y Sector Annibynnol

Pwrpas yr adroddiad: Pennu ffioedd a argymhellir ar gyfer lleoliadau yng Nghartrefi Gofal Nyrsio Sector Annibynnol Ceredigion ar gyfer Pobl Hŷn ar gyfer 2021/22

Er: PENDERFYNIAD

Portffolio'r Cabinet ac Y Cyngorydd Alun Williams – Porth Cynnal Aelod y Cabinet:

1. Cyflwyniad

Ystyriwyd adroddiad yn y Cabinet ar 15/06/21 ynghylch Pennu Ffioedd Cartrefi Gofal Preswyl. Mae'r adroddiad hwn yn ymwneud â Phennu Ffioedd Cartrefi Gofal Nyrsio. Mae 11 Cartref Gofal Sector Annibynnol yng Ngheredigion, gyda 7 ohonynt yn Gartrefi Preswyl a 4 yn Gartrefi Nyrsio.

Mae'n ofynnol i'r Cyngor ddilyn canllawiau Llywodraeth Cymru a chyngor arferion da wrth ystyried a phenderfynu pris teg am ofal yng nghartrefi Pobl Hŷn yng Ngheredigion.

Dywedodd canllawiau statudol Llywodraeth Cymru 2010 o'r enw 'Bywydau Bodlon, Cymunedau Cefnogol, Fframwaith Comisiynu a Chanllawiau':

Bydd yn rhaid i gomisiynwyr ystyried yr ystod lawn o alwadau arnynt hwy a'u blaenoriaethau strategol, yn ogystal â'r adnoddau sydd ar gael iddynt wrth ddatblygu eu strategaethau comisiynu.

Rhaid i'r gwaith o bennu ffioedd ystyried y costau dilys a wynebir gan ddarparwyr ar hyn o bryd ac yn y dyfodol yn ogystal â'r ffactorau sy'n effeithio ar y costau hynny a'r potensial ar gyfer gwell perfformiad a ffyrdd mwy cost-effeithiol o weithredu. Mae angen i'r ffioedd fod yn ddigonol i alluogi darparwyr i fodloni'r fanyleb a bennir gan y Comisiynwyr ynghyd â gofynion rheoliadol.

Dylai comisiynwyr hefyd fod â rhesymeg i egluro eu dull o bennu ffioedd. Y prif bryder yw bod gwasanaethau'n gweithredu'n ddiogel ac yn effeithiol i hyrwyddo lles y bobl a'r gofalwyr a bodloni gofynion rheoliadol.

Yn dilyn hynny, mae Llywodraeth Cymru wedi cyhoeddi canllawiau pellach ar ffurf pecyn cymorth o'r enw 'Let's agree to agree'.

2. Cefndir

Digwyddodd yr adolygiad manwl trylwyr blaenorol o Ffioedd Cartrefi Gofal fel rhan o'r broses Pennu Ffioedd ar gyfer blwyddyn ariannol 2018/19. Dechreuodd y broses honno ym mis Tachwedd 2017 ac, yn dilyn ymgynghoriad llawn â'r sector, daeth i ben ym mis Mai 2018. Roedd y dull gweithredu a gymerwyd yn fanwl ac yn cynnwys amryw dempledi yn ymwneud â data gwelyau llawn, Pwysau Costau Chwyddiant, costau staffio a dadansoddiad o gydrannau Costau.

Mae'r broses hon yn ddwys o ran defnyddio adnoddau ac nid yw'n realistig ymgymryd â hyn bob blwyddyn. Mae pecyn cymorth 'Let's Agree to Agree' Llywodraeth Cymru yn cydnabod hyn ac yn awgrymu y dylid cynnal dadansoddiad llawnach o gostau bob 3 i 4 blynedd.

Ar gyfer 2019/20, gwnaed ymchwil ar fynegai Chwyddiant Tâl a Phrisiau Gwasanaethau Cymdeithasol Personol i Oedolion (a gynhyrchwyd gan yr Adran Iechyd a Gofal Cymdeithasol yn Lloegr) ac ymchwiliwyd iddo, a oedd yn cynnwys is-set Sector Annibynnol. Daethpwyd i'r casgliad, o gofio bod y prif gydrannau'n cyfateb i'r rheini sydd eisoes ym model pennu'r Ffioedd (e.e. Tâl, chwyddiant cyffredinol a Chost cyfalaf) a'u bod yn benodol i'r sector, fod hwn yn fesur chwyddiant rhesymol i'w ddefnyddio yn y blynyddoedd rhwng adolygiadau manwl trylwyr ac yn wir roedd yn fesur gwell na defnyddio Mynegai Prisiau Manwerthu neu Fynegai Prisiau Defnyddwyr yn unig. Fel rhan o broses ymgynghori 2019/20 amlygwyd y newid gan Lywodraeth Cymru yn y terfyn Cyfalaf personol o £40,000 i £50,000 fel problem.

Felly ar gyfer 2019/20 cytunwyd ar godiad 4.0% ar y cyd – sef 3.5% yn deillio o'r mynegai Chwyddiant a 0.5% mewn perthynas â'r newid mewn terfynau cyfalaf. Cytunodd y Cyngor hefyd i newid yn y polisi sy'n ymwneud â'r cyfnod pan fydd taliad yn daladwy yn dilyn marwolaeth.

Ar gyfer 2020/21, cwtogodd pandemig COVID19 a oedd yn dod i'r amlwg y trafodaethau a oedd wedi cychwyn ar Bennu Ffioedd. Cydnabuwyd y cyhoeddiad hwyr gan Lywodraeth y DU o gynnydd 6.2% yn y Cyflog Byw Cenedlaethol a ddaeth i rym o 01/04/21, felly defnyddiwyd mynegai Chwyddiant Costau Iechyd a Gofal Cymdeithasol fel man cychwyn, ond cafodd ei addasu i ystyried y blaen-newid yn y Cyflog Byw.

Felly ar gyfer 2020/21 arweiniodd hyn at godiad 4.25%, y cytunwyd arno ar y cyd a chytunodd y Cyngor i weithredu hyn o 23/03/20 yn hytrach na 01/04/20.

3. Dull Gweithredu ar gyfer 2021/22

Ar gyfer 2021/22, derbyniodd y Cyngor gynnydd o 2% yn ei gyllid gan Lywodraeth Cymru gan dderbyn y setliad tlotaf o'r 22 Awdurdod Lleol yng Nghymru. Mae'r Cyngor yn wynebu pwysau cyllidebol ymhell dros 2% o hyd ac o hyd, felly mae'r Cyngor yn gweithredu o dan gyfyngiadau ariannol sylweddol.

Ers dechrau'r flwyddyn, mae cyfres o gyfarfodydd pennu Ffioedd wedi cael eu cynnal ar y cyd â'r holl Gartrefi Gofal. Mae'r broses eleni wedi bod yn un unigryw a hynod heriol i bob parti, oherwydd yr amgylchiadau y mae Cartrefi Gofal wedi

bod ac yn parhau i weithredu oddi tanynt, gyda phandemig COVID19 yn cael effaith sylweddol ar y sector.

Yn hanesyddol, ymdriniwyd â'r holl godiadau ar y cyd ar draws Cartrefi Nyrsio a Chartrefi Preswyl. Yn anffodus ar gyfer 2021/22, er y daethpwyd i gytundeb â'r Cartrefi Preswyl ar y Ffioedd Preswyl (gan arwain at gynnydd 6.4% ar gyfartaledd), ni fu'n bosibl dod i'r un cytundeb â'r Cartrefi Nyrsio.

Felly cynhaliwyd adolygiad ychwanegol o'r wybodaeth a roddwyd gan Gartrefi, er mwyn dod i ystyriaeth gytbwys derfynol o'r lefel briodol o Ffioedd Cartrefi Nyrsio ar gyfer 2021/22. Mae hyn wedi edrych ar bwysau allweddol a nodwyd gan Gartrefi Unigol o ran costau (sef Costau Staffio, Cyfleustodau ac Yswiriant yn bennaf) fel sail tystiolaeth – a gwnaeth ystyriaeth lawn ar gyfer cynnydd yn y meysydd penodol hyn (ar 15%, 15% a 100% yn y drefn honno) yn ogystal â lefel chwyddiant fwy nodweddiadol ar gyfer meysydd eraill. Adlewyrchwyd hyn i gyd mewn model elfen Cost fanwl wedi'i ddiweddarau, sy'n adlewyrchu (cyn belled ag y bo modd o fewn cyfyngiadau model ariannol) y gost o ddarparu safon y gofal a'r canlyniadau sy'n ofynnol ar gyfer y Defnyddwyr Gwasanaeth y mae'r Cyngor yn comisiynu lleoliadau ar eu gyfer.

Felly mae'r Cyngor wedi ystyried yn llawn yn fanwl ac wedi ailadrodd ei gynnig o ran Ffioedd dros gyfnod o amser ac mae'r sefyllfa derfynol a gyflwynir i'r Cartrefi Gofal Nyrsio, ar ôl yr ailadroddiad ychwanegol fel a ganlyn:

Ffioedd fesul lleoliad yr wythnos	<u>Nyrsio</u> <u>Cyffredinol</u>	<u>Nyrsio</u> <u>Dementia</u>
Ffioedd Presennol 2020/21	£617.00	£657.00
2021/22 Cynigiwyd o 05/04/21	£668.15	£711.48
<i>Cynnydd</i>	8.29%	8.29%

Mae'r sefyllfa hon hefyd bellach yn dyblu'r gwahaniaeth rhwng lleoliad mewn Cartref Nyrsio a lleoliad cyffredin mewn Cartref Preswyl o £12 yr wythnos i dros £24 yr wythnos.

Fodd bynnag, mae'r Cyngor wedi rhoi ystyriaeth lawn a manwl i'r meysydd allweddol o bwysau cost a godwyd gan Gartrefi Unigol, sydd yn ei dro wedi llywio cyfrifiadau manwl yn uniongyrchol i gyrraedd y cynnydd o 8.29% mewn ffioedd.

Mae'r Cyngor wedi ymrwmo i gynnal adolygiad fwy manwl o Ffioedd a'r model Costio yn barod ar gyfer 2022/23, a fydd wedyn yn 4 blynedd ers yr adolygiad manwl diwethaf. Bydd angen i hyn ddechrau ar ddiwedd yr haf er mwyn ei gwblhau mewn modd amserol a'r bwriad yw defnyddio pecyn cymorth Let's Agree to Agree Llywodraeth Cymru, er y gallai fod rhai manteision hefyd o weithio gyda'r Bwrdd Iechyd o ran Cartrefi Nyrsio a fydd hefyd yn cael ei drafod ymhellach.

O ran arian, bu cyllid dros dro ar gael o dan gynllun Gofal Cymdeithasol i Oedolion Llywodraeth Cymru COVID19, ac mae'n parhau i fod ar gael. Mae hyn ar ffurf taliadau premiwm dros dro £50 yr wythnos fesul lleoliad Cartref Gofal Preswyl a phremiwm ychwanegol arall £25 ar gyfer gofal nyrsio mewn Cartref Nyrsio a ariennir gan y GIG neu lleoliadau a ariennir ar y cyd. Yn ogystal, mae'r

gallu i bob Cartref Gofal gyflwyno hawliadau am arian i'r Cyngor ar gyfer costau Eithriadol ac Unedau Gwag (o fewn paramedrau penodol) sy'n deillio o COVID19. Ar adeg ysgrifennu hyn, mae hyn yn para hyd at 30/06/21, ond mae disgwyl i gyhoeddiad Llywodraeth Cymru ymestyn y cynllun ymhellach i 2021/22.

4. **Goblygiadau Ariannol**

Amcangyfrifir bod cost net blwyddyn lawn y Ffioedd arfaethedig yn £25k arall ar ben darpariaeth Cyllideb 2021/22 a wnaed yn ystod proses pennu'r Gyllideb ac yn ychwanegol at y £70k sy'n deillio o'r adroddiad pennu Ffioedd Cartrefi Preswyl.

5. **Canllawiau Statudol**

Ystyriwyd canllawiau statudol Llywodraeth Cymru wrth ymdrin â'r ymarfer pennu ffioedd. Mae hyn yn cynnwys yr angen i roi sylw dyledus i'r ffactorau lleol o ddarparu gofal (yn ogystal â chostau gwirioneddol), a'r effaith y bydd y penderfyniad yn ei chael ar ansawdd y gofal a ddarperir i breswylwyr, ac effaith costau cynyddol ar y darparwyr gofal.

Oes Aseiad Effaith Integredig Nac oes
wedi ei gwblhau? Os nad oes,
dywedwch pam
Crynodeb: Ddim yn berthnasol
Hirdymor:
Cydweithio:
Cynnwys:
Atal:
Argymhelliad: Bod y Ffioedd am Ofal Nyrsio yng Nghartrefi Sector Annibynnol Ceredigion yn cael eu cymeradwyo ar gyfer 2021/22 ar y lefelau wythnosol canlynol, mewn grym o 05/04/2021:

Nyrsio Cyffredinol	£668.15
Nyrsio Dementia	£711.48

Rheswm dros y Cytuno ar ffioedd a'u pennu ar gyfer 2021/22

penderfyniad:
Trosolwg a Chraffu: Heb ei ystyried eto
Fframwaith Polisi: Ffioedd a Chostau

Blaenoriaethau Buddsoddi yn Nyfodol y Bobl, Galluogi Cydnerthedd
Corfforaethol: Unigol a Theuluol

Goblygiadau Cyllid a Gweler yr adroddiad
Chaffael:

Goblygiadau Dim
Cyfreithiol:

Goblygiadau staffio: Dim

Goblygiadau eiddo / asedau:

Dim

Risg(iau):

- Her gan Ddarparwyr o broses annheg a lefel afresymol Ffioedd. Fodd bynnag, mae'r broses wedi rhoi ystyriaeth lawn a manwl i'r meysydd allweddol o bwysau costau a godwyd gan Gartrefi Unigol sydd wedi'u cydnabod yn llawn er mwyn sicrhau bod Ffioedd yn cael eu pennu ar lefel briodol sy'n gymesur â'r gost o gyflawni'r safonau gofal gofynnol ar gyfer Defnyddwyr Gwasanaeth.
- Disgwylir yr adolygiad manwl rheolaidd 3 i 4 blynedd ar gyfer 2022/23, y mae'r Cyngor wedi ymrwymo i'w gynnal. Mae risg bosibl y bydd yr adolygiad yn arwain at godiadau pellach sy'n uwch na chwyddiant.
- Her os na chaiff safonau a nodir yn arweiniad statudol Llywodraeth Cymru eu hystyried wrth ystyried pennu ffioedd.

Pwerau Statudol:

- Deddf Gofal Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014
- Canllawiau statudol Llywodraeth Cymru 2010 o'r enw 'Bywydau Bodlon, Cymunedau Cefnogol, Fframwaith Comisiynu a Chanllawiau'

Papurau Cefndir:

Dim

Atodiadau:

Dim

Swyddog Arweiniol Corfforaethol:

Sian Howys (Swyddog Arweiniol Corfforaethol: Porth Cynnal a Chyfarwyddwr Statudol)
Stephen Johnson (Swyddog Arweiniol Corfforaethol: Cyllid a Chaffael)

Swyddog Adrodd:

Duncan Hall (Rheolwr Corfforaethol: Cyllid Gwasanaethau)
George Ryley (Rheolwr Corfforaethol: Caffael)

Dyddiad:

28/06/21